

## Sedem krokov zmŕtvychvstania – časť druhá

Na konci prvej časti článku o siedmich krokoch zmŕtvychvstania sme došli až ku stretnutiu jedenástich učeníkov so Zmŕtvychvstalým na Veľkonočnú nedeľu večer. Posolstvo tohto stretnutia je: Všetko môže nakoniec slúžiť k rastu duchovných síl v duši človeka, nech sú to bolesti, choroby alebo vlastné chyby. Všetko môže pomáhať na ceste k vnútornej premene. Kto toto posolstvo prijíma, môže byť so svojím životom aj s vonkajším svetom v mieri.

V spätnom pohľade na prvé štyri stretnutia v nich môžeme uvidieť náznaky štyroch častí oltárnej sviatosti. Stretnutie s anjeli pri prázdnom hrobe je v pravom slova zmysle evanjelium, radosné posolstvo z úst anjelských. V stretnutí Márie Magdalény so záhradníkom nachádzame náznak obetovania. Ona musí odvrátiť pohľad od sveta smútku a smrti, aby vo svetle uvidela darca života. Dvaja učeníci na ceste do Emauz prežívajú duševnú premenu a premenenie chleba v rukách Zmŕtvychvstalého. A večerné stretnutie Krista s jedenástimi učeníkmi, sprostredkujúce mier a silu duševnej premeny, má nádych prijímania. Tak vidíme, že sled udalostí, ako nám ich oznamujú evanjeliá, nie je náhodný, ale je odrazom vyšších, duchovných zákonitostí.

### Môj Pán a môj Boh.

Podľa Jána Tomáš na predchádzajúcom stretnutí nebol a keď mu o ňom ostatní učeníci rozprávali, neveril. Po siedmich dňoch sa Zmŕtvychvstalý zjavuje znovu a tentokrát je pri tom aj Tomáš. Kristus ho vyzýva, aby sa rukou naozaj dotkol jeho rán. Tu Tomáš zvolá: „Môj Pán a môj Boh!“ Zdá sa, že v tej chvíli má zážitok ešte hlbší ako to, čo doteraz poznali ostatní učeníci, a že s dotykom Kristových rán je pre neho spojený zážitok jeho božskosti. Čo vlastne znamenajú rany?

Kým človek žije na Zemi, má uzavretý krvný obeh, ktorý mu dáva zážitok samostatnej, do seba uzavretej osobnosti. Tento zážitok je veľmi dôležitý, ale zároveň je zdrojom všetkého egoizmu. Kristus však na kríži svoju krv preliat a prekonal tým tiež egoizmus. Jeho rany sa stali akoby bránami medzi vnútrom človeka a svetom. Keď Tomáš toto všetko prežíva, cíti, ako z neho odchádza egoizmus, ako vo svojej duši umiera v Kristovi. Je to hlboký mystický zážitok nového človeka, ktorý znova získal rajsú nevinnosť. Tomáš je tu predobrazom všetkých mystikov, ktorí nechceli iba veriť v Krista, ale chceli ho zakúsiť ako Boha vo vlastnej duši.

### Zázračný rybolov

Posledná kapitola Jánovho evanjelia sa na prvý pohľad zdá byť rozprávaním o udalosti, ktorá má všetky znaky pozemskej, zmyslovej skutočnosti. Miesto je jasné: Galilejské more, rovnako zúčastnení: Peter a ďalších šesť učeníkov. Taktiež je jasné, čo robia: chcú loviť ryby. Až na konci príbehu sú niektoré veci neobvyklé, napríklad že stačí vyhodiť sieť na druhej strane lode – a zrazu je tam množstvo rýb. Avšak hlavnou zvláštnosťou je to, že Peter bol celú noc nahý, a keď počul, že na brehu stojí Pán, obliekol si plášť a vrhol sa do vody. Tak to doslova čítame. Keď ku tomu pridáme, že podľa Lukáša zostali učeníci až do Turíc v Jeruzaleme, narážame na rozpor, ktorý vyžaduje hlbšie premýšľanie. A to nás môže viesť k myšlienke, že pri zázračnom rybolove nejde o vonkajšiu udalosť, ale o vnútornú skúsenosť, ktorá však nie je menej reálna. Pokúsme sa ju čítať ako obrazný opis vnútorného, duchovného stretnutia so Zmŕtvychvstalým.

Obraz, ktorý používa Ján, zachytáva veľmi dobre situáciu človeka, ktorý sa pripravuje na spánok. Duševne-duchovné jadro ľudskej bytosti sa „odráža“ každý večer od „brehu“ denného vedomia a „vypláva“ na hlbiny duchovného sveta ako loď na more. Spánok vtedajšieho človeka nebol tak tvrdý a nevedomý ako náš, a často si z neho človek priniesol živé spomienky – „ryby“. Učeníci sa zrejme na „lov“ pripravili spoločne (napríklad spoločnou modlitbou či spomienkou), avšak tentoraz sa im očividne nedarí niečo uloviť. Keď sa už blíži deň, približujú sa ku „brehu“, ku prebudeniu. Tam, vo svete denného vedomia, stojí Ježiš – Zmŕtvychvstalý, ale oni ho nespoznajú. Nabáda ich loviť na „pravej“ strane lode. Nemajú pasívne čakať, kým sa niečo z hlbín vynorí, ale zaktivovať vnútro – a hneď je sieť plná. Len čo Peter počuje, že je to Pán, chce sa dostať ku „brehu“ – prebudiť sa. Duševne-duchovné jadro našej bytosti je v noci „nahé“, opúšťa telo a musí si ho ráno znovu „obliecť“. S Ježišovou pomocou sa učeníkom podarí „vytiahnuť sieť na breh“, uchovať nočné zážitky až do okamihu prebudenia. V tomto ovzduší živej spomienky na nočné duchovné zážitky a vo sviežosti rána oslavuje Zmŕtvychvstalý s učeníkmi sviatosť prijímania. To je dôležitý doplnok ku Poslednej večeri, ktorá dostáva svoje sily z prítomnosti Zmŕtvychvstaleho. Tu sa opakuje na vyššom stupni lámanie chleba v dome dvoch učeníkov v Emauzoch. V tomto rannom zážitku na „brehu mora“, spoločne s nasledujúcim poverením Petra pást' ovce, môžeme vidieť zárodok budúceho kresťanského kňazstva.

### Nanebovstúpenie

V Skutkoch apoštolov **Lukáš** píše, že Pán sa učeníkom ukazoval rôznym spôsobom počas štyridsiatich dní a že ich učil tajomstvá Božieho kráľovstva. Bolo teda viac stretnutí, než nám vyprávajú evanjeliá. Posledným stretnutím bolo nanebovstúpenie. To sa na prvý pohľad zdá byť krokom preč od učeníkov. Jedine Matúš zdôrazňuje, že Zmŕtvychvstalý s nimi zostane až do skonania tohto veku a že je mu daná všetka tvorivá moc na Nebi aj na Zemi.

Dnes si pod pojmom nebo predstavujeme niečo neurčité, nejaký prázdny priestor nad nami. Takmer úplne sa vytratilo z povedomia, že ide vlastne o inú kvalitu bytia. Len obraty ako „nebeská vôňa“, „nebeská krása“ či „nebeský pokoj“, nám matne pripomínajú túto inú úroveň. Nebeská úroveň bytia je úrovňou tvorivých síl, krásy a vlastného zmyslu všetkých viditeľných vecí a nie je niekde ďaleko, ale iba skrytá za zmyslovo vnímateľným povrchom. Je to úroveň duchovná, čiže božská, ktorá nepôsobí len v prírode, ale tiež v oblasti ľudskej kultúry, všade tam, kde sa čerpajú sily zo živého vzťahu k duchu. Do tej sféry „odišiel“ Zmŕtvychvstalý. Ako hovorí vyznanie Spoločenstva kresťanov: stal sa pánom nebeských síl na Zemi. Odtiaľ sa chce zjavovať všetkým ľuďom, a chce pôsobiť v zmysle pôvodných božských síl pre pokrok celého sveta. Sťa-by Duch Zeme založil kráľovstvo ducha, či nebeské kráľovstvo, na Zemi.

\*\*\*

Teraz máme pred sebou celý dej Kristovho zmŕtvychvstania. Pred úsvitom veľkonočného rána sa zatrasla Zem a z hrobu povstal nový človek. Na konci svojej cesty sa Zmŕtvychvstalý spojil s nebeskými silami na Zemi, aby sa nový človek stal svetom – a svet novým človekom. To je nebeská svadba, posvätný cieľ pozemských dejín, o ktorom píše Apokalypsa. Kristus ho svojím zmŕtvychvstaním umožnil.

Podľa článku „Sedm kroků zmrtvýchvstání“ od Franka Peschela, farára Spoločenstva kresťanov vo Viedni. Pôvodný článok vyšiel v zborníku „Okruh a střed“ 1/2004